

Visita da Bruno Cathomas a Sent

«Eu lavur adüna our da temma»

Bruno Cathomas es ün actur chi’s sainta dachasa süls gronds palcs dal teater. L’actur sursilvan fa eir films. Quist on è'l gnü onurà cul premi da protagonist per sia rolla sco praschuner in «Chicken Mexicaine». A l’open air da kino a Sent ha demuossà Bruno Cathomas ch’el es restà sün terra adonta da seis success.

Fadrina Hofmann Estrada

Sonda saira sün Plaz a Sent: Bruno Cathomas as pozza culla rain vi da las puntinadas da la tribüna. In ün man tegna'l ün magöl cun biera, tschel ha'l miss in s-charsella. El contaimpla la glieud chi taidla musica, mangia e baiva, e spetta cha'l film «Chicken Mexicaine» cumainza. Planet vaina s-chür. Il clucher da la baselgia invüda sia glüm. Ün pêr guots da plövgia croudán sülla salaschada, mo il tschêl serain imprometta üna saira sütta. Bruno Cathomas inscuntra a collegas dal teater indigenas e discuorra be gusts cun sias cuntschaintas ladinas. «Cheatmosferafantastica», excloma'l. I's bada cha'l Sursilvan as sainta bain tanter las chasas engiadinaisas.

Da Berlin a Sent

Il cumün da Sent cugnuoscha Bruno Cathomas da la Scuntrada chi ha gnü lö quia dal 1990. Quella jada vaiva'l dat ün cuors da teater. Oramai ch’el fa güsta vacanzas cun trais amis a Laax ha'l dit be subit da schi cur cha'ls organisatuors dal open air da kino til han dumandà da gnir. Bruno Cathomas deriva da la Surselva, ha imprints vairamaing serrürier da construcziun a Domat e pendulescha intant tanter Berlin e Turich. Impustüt illa scena da teater es el ün star. El ha però eir fat bundant 25 films, tanter oter d’eira'l davant la camera pella seria da crimi «Tatort». Per plüssas rollas è'l gnü nominà per premis. Propi cuntschaint es Bruno Cathomas però dvantà cul film «Chicken Mexicaine». Il premi da film svizzer per sia rolla sco praschuner til ha catapultà i'l center da l’interess public. «Eu n’ha dafatta trais stalkers», confessa l’actur.

«Fich bler da quella rolla sun eu»

Cumanzà vaiva tuot cun Mariano Tschuor. Quel til vaiva scuvert per far ün teater laïc. «Sco serrürier d’eira fich disfurtünà. Mariano es stat meis salvamaint», disch Bruno Cathomas.

Bilantsch positiv per l’open air da kino

(fh) Il settavel open air da kino a Sent d’eira tenor Andri Gritti ün grond success. Dürant las quatter sairas ha chattà tanta glieud la via a Sent sco d’inrar. Cifras concretas nu daja amo, mo fingià be la seguonda saira han gnü ils organisatuors entradas da bundant 7000 francs. Il plü grond public han els registrà in sonda saira pel film «Chicken Mexicaine». Dürant trais sairas han las rapreschantaziuns pudü gnir manadas tras sainza plövgia. L’ultima saira haja plovü d’ürant tuot il film. Listess han guardà daplü da 130 personas il film da famiglia «Die Rote Zora». «Nus vain dumandà al public scha nus til dessan muosar o na e quel d’eira unanimamaing per til muosar», quinta Andri Gritti. Ils organisatuors sun satisfats dal settavel open air da film a Sent.

Avant la rapreschantaziun dal film sün Plaz a Sent ha il publicist Roger de Weck (a schnestra) fat ün’intervista cun Bruno Cathomas. fotografia: Fadrina Hofmann Estrada

Tras el ha'l chattà sia paschiun. Grazcha ad el es i Bruno Cathomas a far üna scolaziun professiunala e giouva hoz sün palcs renomnats in grondas citads. La rolla sco praschuner in «Chicken Mexicaine» d’eira tenor l’actur üna da las plü difficilas per el. «La praschun es ün muond fich brutal e bestial. Psichicamaing d’eira quista rolla per mai üna sfida», quinta'l. Sia furtüna saja stat cha per vi d’ün accidaint haja'l gnü peida da’s preparar trais quarts d’on pella rolla. Ün’eivna d’eira'l in praschun ed el ha let bundant 50 cudeschs davart la tematica. Culla rolla as sa identifichar Bruno Cathomas bain. «Fich bler da quella rolla sun eu», disch l’actur. Dal film invezza quinta'l: «Eu n’ha gnü problems dramaturgics cul film. Pervi da las bleras dispittas cul redschissur d’eira quel temp ün temp stantus per mai». Ch’el haja lura surgni ün premi güsta per sia rolla in quist film til ha fat star stut.

Ün actur plain temmas

Avant la rapreschantaziun dal film sün Plaz a Sent ha il publicist Roger de Weck fat ün’intervista cun Bruno Cathomas. Las duos corifeas han persvas cun ün ping pong da dumondas e respostas plain umur e frasas cun profuondità. Sülla dumonda che

DUMANDÀ DAVO

Roger de Weck: «M’inamurà in Sent»

Il publicist Roger de Weck ha tschernü il cumün da Sent sco sia seguonda patria.
PL: Co es El rivà a Sent?
Roger de Weck: Mia duonna ed eu eschan rivats quia avant vainch ons ed i d’eira l’amur cun la prüm’ögliada. No vain adüna dit: Ün di laina viver quia. Intant vaina cumprà üna chasa. In lügl ed avuost vivaina a Sent e lavurain da quia davent. Dürant l’on eschna adüna darcheu quia.
PL: Co esa gnü adaquella ch’el morderescha üna discussiun pel open air da kino?
Roger de Weck: Ils organisatuors m’han dumandà e per mai d’eira cler da prüma davent ch’eu pigl part.
PL: E perche quai?
Roger de Weck: Id es bain ün plaschair schi’s po gnir in ün cumün e cuntribuir alch. Eu sun gnü tut sü quia uschè cordialmaing ch’eu am partecipesch fich gugent a las occurrenzas in cumün.
Intervista: Fadrina Hofmann Estrada

Bruno Cathomas as sainta da chasa sün mincha palc. fotografia: Andri Gritti

relaziun ch’el haja cun sia patria ha l’actur p.ex. confessà sia temma d’esser ester in sia patria. Amo hoz til turmaintan ils dischöls da sia giuventüna chi til vaivan s-chatschà üna jada dal Grischun. Il rumantsch e l’esser grischun invezza porta'l adüna in sai perquai cha quels elemaints fan part da seis passà. «Meis dachasa es il palc, là am sainta fich bain», ha mania Bruno Cathomas. Temmas ha l’actur però eir sül palc. «Eu lavur adüna our da temma. Sgürezza am fa dvantar chastör, arrogant e lungurus», manaja'l. El haja impris cha temma possa eir esser alch chi fa gust. «Illa schanza da far naufragi es la plü gronda forza», es l’actur da l’avis.

Giovar ün mort nun es simpel

Vairamaing laiva Bruno Cathomas dvantar ün actur sco Ruedi Walter. Illa scoula d’actuors han ils magisters lura mania: «I pudess bastair amo per ün zich daplü». Sülla dumonda sco ch’el giaja intuorn cul success ha respus l’actur: «Paul Weibel ha dit üna jada chi detta be duos sorts da buns actuors: 1. quels extrem intelligiaints e 2. quels cun üna naività infantila. Cun 80 ons less eu esser ün hom intelligaint naiv». Dürant il discuors tanter Roger de Weck e Bruno Cathomas sun gnüdas tradittas differentas secretezzas. Be ün exaimpel: Che es il plü difficil cun giovar ün mort? Cler, las muos-chas e'l scuffel. Per scuffel ha pisserà eir l’actur – ed uschè ha'l fat cuvaida da guardar seis film «Chicken Mexicaine».

Festa sül Stradun per tuot la famiglia

(fh) In sonda passada ha gnü lö l’ündeschavla festa sül Stradun a Scuol. Bundant 60 stands s’han pusiziunats lung la via i'l center dal cumün. 37 stands derivaivan d’utrò. Tenor l’organisatur Urs Lechthaler as tratta d’ün record da participants. Giasts ed indigens han gnü occasiun da spassegiar cun ün’ora da bellezza, da degustar qua o là üna boccada, da laschar ir als uffants cul carussel o da rampignar sü d’üna paraid. Chi saja il marchadant da püldschs, il mattin chi ha vendü tschiculattinas per tschinch raps o il vendader da spezchas orientalas – ün bun affar han fat tuots. Per trategnimaint han pisserà divers musicants e plüssas gruppas da musica. E chi chi vaiva fom vaiva la tscherna tanter raclette, liongias o glatsch.
fotografia: Flurin Andry

Ils cuors da rumantsch han cumanzà

Grond interess pella lingua rumantscha

Als cuors intensivs da rumantsch a Scuol piglian part d’ürant quist’eivna passa 100 personas. La gronda part dals participants deriva da la Svizra tudais-cha. Quist on instruischan impustüt magistras giuvnas.

Fadrina Hofmann Estrada

In lündeschdi bunura s’han radunats ils participants dals cuors intensivs da rumantsch in sala cumünala a Scuol per tadlar il bivgnaint dal respunsabel Duri Denoth. Passa 100 personasimprenandürantquist’eivna rumantsch. «Quista cifra es allegraivla e muossa cha noss cuors sun attractivs», ha mania il collavuratur dal Center Ladin/Lia Rumantscha. Las glistas da participants muossan cha divers interessats pella lingua cuntinuan cun lur stüdis rumantschs. Dals desch cuors sun quatter per avanzats e ses per principiants. La gronda part da las personas deriva da la Svizra tudais-cha. Ün quart es dal Grischun e da quel derivan 19 da la regiun e quai da Ramosch fin Schlarigna. Tuot las quatter linguas naziunalas sun rapreschantadas i’ls cuors oramai chi sun da la partida eir personas dal Tessin e da la Romandie. Tschinch participants derivan dafatta da l’ester, nem-

pe da l’Olanda, da la Germania e da l’Ingalterra.

Quatter magistras suot 25 ons

Ün fat chi fa plaschair a Duri Denoth es quel ch’el ha pudü ingaschar quist on ad üna generaziun giuvna per instruir ils cuors. Quatter magistras nun han amo 25 ons. La plü giuvna ha dafatta be 19 ons. «Id es bel da verer cha la glieud giuvna s’interessa e s’ingascha per nossa lingua», es il respunsabel dals cuors da l’avis. La presidenta da l’Uniuin dals Grischs Maria Sedlacek s’ha eir preschantada als participants. Ella es fich cuntainta dal grond interess pel rumantsch. «Quai es per no ün success a regard las fadias chi sun gnüdas fattas per mantgnair la lingua e la cultura rumantscha», ha’la mania.

Ultra da l’instrucziun da la lingua spordscha l’organisatura, la Lia Rumantscha, eir ün program accompagnond. Tanter oter guardan ils participants il film «Sgraffits» da Susanna Fanzun, els han ün inscunter cun l’autur puter Göri Klainguti, imprenan a cugnuoscher l’istorgia dal cumün d’Ardez, e fan üna visita al Center da Sandà Engiadina Bassa. Cun quist program dessan gnir muossats eir oters aspets da la cultura engiadinaisa co be la lingua.

ils «Los Febles» da Kuba e differents oters artists. Ils comikers «Equivokee» pisseran per humor e canera. Cun Alesandra e Franziska Nock han surtut rapreschantants da la setavla generaziun la manescha. Eugène Chaplin es ün figl da Charlie Chaplin ed in quist cas respunsabel per la redschia.

Il circus Nock ferma dals 23 als 25 lügl a Scuol, dals 26 als 27 a Zernez, dals 28 als 29 a Samedan e dals 31 lügl fin als 13 avuost a San Murezzan. Las rapreschantaziuns han adüna lö a las 15.00 ed a las 20.30.

DIVERS

Circus Nock in Engiadina

(pl) Daspö passa 140 ons viagia il circus Nock tras tuot la Svizra. Ed eir quist on es quai il cas. Suot la redschia dad Alexandra Nock ed Eugène Chaplin preschainta il circus Nock seis program «Nock Bravissimo» in 41 differents lös da tuot las quatter parts da la Svizra. Ils respunsabels garantischan ün grond evenimaint cun produenziuns unicas e trattegnimaint d’ota qualità. Ün’influenza da l’America latina promouva la bella atmosfera in musica e show e maina il spectatur per ün mumaint in ün’otra dimensiun. Per attrazziuns artisticas pisseran ils «Flying Millas» da Chile,